

Mál nr. 224/2025

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnurekstrar.

Gildissvið váttryggingar. Bótaskyldur kostnaður.

Gögn.

1. Málskot móttakið 20. janúar 2025.
2. Athugasemdir V, dags. 11. maí 2025, ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M, dags. 18. júlí 2025.
4. Viðbótarathugasemdir V, dags. 23. júlí 2025.

Málsatvik.

Í málskoti og gögnum málsins kemur fram að V hafi samþykkt bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu atvinnurekstrar sem M hafði hjá félaginu vegna tjóns sem M olli á bifreiðinni A þegar skipt var um tímareim þann 12. febrúar 2025. Hvað umfang tjónsins varðar hafi V ekki samþykkt kostnað vegna umskipta á spíssum sem fram kom á viðgerðarreikningi vegna hins bótaskylda tjóns. Höfnun V byggir á því að ábyrgðartryggingin taki aðeins til nauðsynlegs kostnaðar við að lagfæra það sem aflaga fór við skiptin á tímareiminni 12. febrúar 2025. Ekki hafi verið nauðsynlegt að skipta um spíssa í kjölfar þess, heldur hafi þeir brotnað þegar verið var að meta upphaflega tjónið. M telur að taka hafi þurft spíssa úr til þess að meta heildartjónið og hvort vélin væri viðgerðarhæf eftir að bolti brotnaði þegar skipt var um tímareim. Ábyrgðartryggingin taki skv. skildaga til bótakrafna vegna tjóns á einstökum vélum, sem M hefur til viðgerðar á verkstæði sínu eða í tengslum við rekstur þess. Þá mótmælir M því að V fari fram á að reikningur sé stílaður á eiganda bifreiðarinnar og að virðisaukaskattur og sjálfsábyrgð sé dregin frá reikningnum.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að viðtæka ábyrgðarverndin sem M sé með í gildi taki ekki til kostnaðar vegna þess ef nauðsynlegt reynist að vinna verk að nýju eða að hluta eða öllu leyti vegna ófaglegrar eða ófullnægjandi vinnu, sbr. sérsaminn skilmála á skírteini. Við uppgjör hafi V jafnframt óskað eftir því að M skrifaði reikning vegna tjónsins á eiganda bifreiðarinnar. Hafi V ekki borist slíkur reikningur en V hefur boðist til að greiða tjónabætur að frádreginni eigin áhættu og virðisaukaskatti með millifærslu. Vísar V til heimildar skv. 34. gr. almennra skilmála félagsins.

Í viðbótarathugasemdum sínum segir M það hafa verið nauðsynlegt að skoða vélina enda nauðsynleg og fagleg viðbrögð við tímareimaskipti. Til þess að framkvæma slíka skoðun hafi verið nauðsynlegt að fjarlægja spíssana. Reyndist það sérstaklega erfitt og brotnaði sérverkfæri við verkið þannig að tjón varð á tveimur spíssum. Um hafi verið að ræða óhjákvæmilegan og eðlilegan hluta mats á umfangi tjóns sem stafaði af verkþætti sem falli undir tryggingavernd. Ennfremur er því mótmælt að V sé heimilt að draga virðisaukaskatt frá við bótauppgjör. Umræddur virðisaukaskattur var greiddur af tjónþola sem, samkvæmt rekstrarumhverfi sínu, geti ekki nýtt hann að fullu til endurgreiðslu.

Álit.

Í váttryggingarskilmálum sem gilda í máli þessu kemur fram í 2. gr. að váttryggingin taki til skaðabótaábyrgðar sem fellur á váttryggðan vegna líkamstjóns eða skemmda á munum vegna starfsemi þeirrar sem getið er í váttryggingarskírteini enda verði líkamstjónið eða skemmdirnar raktar til skyndilegs og óvænts atburðar. Í i-lið 1. mgr. 3. gr. kemur fram að váttryggingin taki ekki til tjóns á munum sem váttryggður tekur að sér að gera við, hreinsa, setja upp eða vinna við með einum eða öðrum hætti, ef tjónið verður af verkinu eða við verkið. Vegna þeirrar ábyrgðartryggingar sem M hafði keypt hjá V var hins vegar samið um sérstakan skildaga fyrir bifreiðaverkstæði og bifreiðamálun þar sem sagði: „Váttryggingin tekur til bótakrafna vegna skemmda á eða tjóns af völdum vélknúinna ökutækja, sem váttryggingartaki hefur til viðgerðar, [...]. Skildagi þessi á einnig við um bótakröfur vegna skemmda á einstökum vélum, sem váttryggingartaki hefur til viðgerðar á verkstæði sínu eða í tengslum við rekstur þess. [...] Ef nauðsynlegt reynist að vinna verk að nýju að hluta eða öllu leyti vegna ófaglegrar eða ófullnægjandi vinnu, tekur váttryggingin ekki til kostnaðar við það. Þetta á einnig við um viðgerða hluti, sem afhentir hafa verið eiganda eða umboðsmanni hans.“ Á grundvelli framangreinds skildaga féllst V á bótaskyldu vegna tjóns sem varð við skiptin á tímareim hinn 12. febrúar 2025. Ágreiningur aðila lýtur

hins vegar að því hvort kostnaður vegna brotinna spíssa falli undir vátryggingaverndina. Að mati nefndarinnar er það skýrt samkvæmt skildaganum að tryggingin tekur aðeins til þess tjóns sem verður af hinu bótaskylda atviki sjálfu, þ.e. þegar boltinn brotnaði við skiptin á tímareim. Tekur skildaginn ekki til tjóns sem verður við eftirámat eða aðgerðir sem nauðsynlegar eru til að kanna hvort viðgerð sé möguleg. Skemmdir á spíssunum verða ekki raktar beint til hins bótaskylda atviks heldur til aðgerða sem framkvæmdar voru í kjölfarið. Á M því ekki rétt á að V taki þátt í þeim þætti viðgerðarinnar.

Þá gerir M athugasemd við að V hafi krafist þess að reikningur yrði stílaður á eiganda bifreiðarinnar fremur en tryggingafélagið sjálft. Að mati nefndarinnar er slík krafa í samræmi við venjubundið uppgjör ábyrgðartrygginga, þar sem viðgerðarkostnaður fellur í reikning tjónþola en vátryggingafélagið endurgreiðir hann á grundvelli tryggingar. Verður því ekki talið að sú framkvæmd V feli í sér ólögmæta takmörkun á bótagreiðslum. Að því er varðar ágreining um frádrátt virðisaukaskatts bendir nefndin á að hann lýtur að skattalegri stöðu tjónþola og því hvort hann geti nýtt skattinn til endurgreiðslu samkvæmt lögum um virðisaukaskatt. Verður að telja að M sé ekki réttur aðili að slíkum ágreiningi við V. Kröfu M að þessu leyti er því vísað frá.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á að frekara tjón sé bætt úr ábyrgðartryggingu atvinnurekstrar hjá V.

Reykjavík, 27. ágúst 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir